

ปีที่ 16 ฉบับที่ 5748 วันอาทิตย์ที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 หน้า 7

ไพบริศนาขนนกโบราณในเมียนมาร์

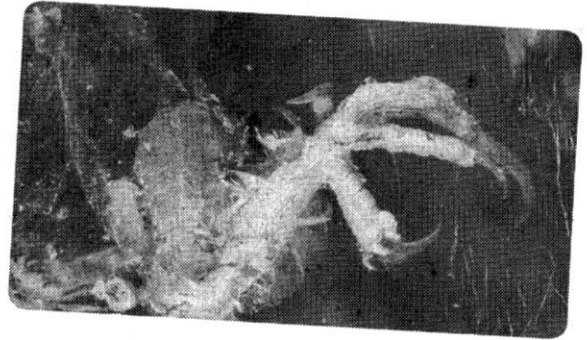
นักวิจัย พบร่างลูกนกยูงครีเทเชียสที่ถูกเก็บรักษาทุกรายละเอียดไว้อย่างดี ในชิ้นส่วนอำพันพม่า ทั้งยังมีลักษณะขนที่แปลกตาอีกด้วย

ซากดึกดำบรรพ์ในก้อนอำพัน ที่ได้จากการขุดออกมาภายในเหมืองแห่งหนึ่งทางตอนเหนือเมียนมาร์ คาดว่ามีอายุราว 98 ล้านปี และถือเป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์ที่สุดเป็นกลุ่มนกมีพื้นที่สูญพันธุ์ไปแล้วเมื่อปลายยุคครีเทเชียส (ราว 145-65.5 ล้านปีก่อน) ชื่อว่า เอนานทีออร์นิธินิส (enantiornithines)

ลูกนกอายุเกือบ 100 ล้านปี มีขนาดยาวราว 6 ซม. ตั้งแต่ปลายจะงอยปากจนถึงปลายสุดของหาง สัตว์ส่วนร่างกายและการพัฒนาของขนในซากสัตว์ชนิดนี้ชี้ให้เห็นว่าเป็นสัตว์อายุน้อยมาก ขณะที่รายละเอียดโครงสร้างขนไก่และการกระจายตัว บ่งบอกถึงความแตกต่างอันสำคัญระหว่างสัตว์ปีกโบราณและนกในยุคปัจจุบัน

แม้นักวิทยาศาสตร์เคยพบตัวอย่างนกในกลุ่มนี้ภายในอำพันมาก่อน แต่การค้นพบครั้งนี้ทำให้เห็นลักษณะขนที่ไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น ช่องหู เปลือกตา และผิวหนังบริเวณเท้า

ทว่าชิ้นส่วนอำพันดังกล่าว ที่มีขนาดยาว 8.6 ซม. กว้าง 3 ซม. และหนา 5.7 ซม. ถูกแบ่งแยกตรงกลางเป็น 2 ส่วน นับว่าโชคไม่ดีที่กะโหลกสัตว์ถูกตัดออกไป ส่งผลให้กระดูกบางส่วนได้รับความเสียหาย เหลือเพียงจะงอยกระดูกหุ้มสมองและหุ้มคอจนไปถึงส่วนอื่นๆ ตลอดจนปีกเท้า หาง เนื้อเยื่ออ่อนและขนเอาไว้ในก้อนอำพันเท่านั้น จึงไม่ ไอคอนเนอร์ ศาสตราจารย์จากสถาบัน

บรรพชีวินวิทยาสัตว์มีกระดูกสันหลัง สถาบันวิทยาศาสตร์แห่งประเทศจีน ระบุว่า นักวิทยาศาสตร์ใช้เครื่องมือโคร-ซีที สแกนและจำลองภาพดิจิทัล 3 มิติ เพื่อวิเคราะห์ซากสัตว์ ซึ่งขั้นตอนนี้ใช้เวลาเกือบ 1 ปีจนเสร็จสมบูรณ์

งานวิจัยระบุว่า ลูกนกตัวนี้อยู่ระหว่างการผลัดขนครั้งแรก ในขณะที่ตัวไปติดกับยางไม้อันเหนียวเหนอะหนะ เพราะมีเพียงขนบางๆ ปกคลุมบนร่างของมัน ขณะที่ปีกเต็มไปด้วยขนหมดแล้ว

ไอคอนเนอร์ระบุว่า เมื่อก้าวถึงนก การเก็บรักษาขนนกแบบพิเศษภายในฟอสซิล ช่วยให้ให้นักบรรพชีวินวิทยาเข้าใจถึงความหลากหลายของขนนกและบทบาทที่มีต่อสัตว์ปีกอายุน้อย

“เราอาจทำความเข้าใจกับขนนกในฟอสซิลปกติทั่วไปไม่ได้ แต่ในอำพัน เราเห็นภาพของขนนกในยุคโบราณได้อย่างชัดเจน และเห็นทุกรูปแบบที่แปลกออกไป” ไอคอนเนอร์ กล่าว

● ทีมข่าวต่างประเทศ ●